पोआ/११(६)/नायलॉन मांजा/१६३/(०१)/२०२५

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई

आदेश

(भारतीय नागरिक सुरक्षा संहिता, २०२३ च्या कलम १६३ अंतर्गत)

१. ज्याअर्थी, दरवर्षी पंतग उडवण्याच्या उत्सवात प्लॅस्टिक किंवा तत्सम सिंथेटिक घटकाद्वारे तयार केलेले धागे ज्याला नायलॉन मांजा म्हणतात अशा पक्क्या धाग्यांमुळे माणसांना व पक्ष्यांना दुखापत होत असल्याचे आढळून आले आहे, व अशा जखमा अनेकदा प्राणघातक ठरतात, त्यामुळे नायलॉन किंवा प्लास्टिक किंवा सिंथेटिक धाग्यांपसून बनवलेल्या पतंग उडवण्याच्या नायलॉन मांजाच्या जीवघेण्या परिणामांपासून माणसांचे आणि पक्ष्यांचे संरक्षण करणे इष्ट आहे.

२. ज्याअर्थी, असे असतांना, पतंगांसह हे सर्व कापलेले धागे जमिनीवर शिल्लक राहतात. जमिनीवर आणि निसर्गात जैवविघटनशील नसलेल्या प्लॅस्टिकच्या पदार्थांचे आयुष्य खूप जास्त असल्याने ते मातीच्या थराला स्पर्श केल्यावर पर्यावरणाला हानी पोहोचवू शकतात. तसेच त्या धाग्यांमुळे गटारे, ड्रेनेज लाईन तुंबणे यांसारख्या समस्या निर्माण होत राहतात. नैसर्गिक पाण्याचे मार्ग जसे की नद्या, नाले, माती आणि जलमार्गावर होणारे प्रतिकूल परिणाम आणि गुरेढोरे, इतर प्राण्यांचा अशा नायलॉन/प्लॅस्टिक सामग्रीसह अन्नपदार्थ खाण्यामुळे गुदमरणे असे अनेक प्रभाव आहेत.

३. ज्याअर्थी, जैव–विघटनशील नसलेल्या अशा सिंथेटिक धाग्याचा मोठ्या प्रमाणावर वापर केल्याने, अनेकदा पॉवर लाईन्स आणि सबस्टेशनवर फ्लॅश ओव्हर होतो, ज्यामुळे ग्राहकांचा वीज पुरवठा खंडित होतो, विद्युत मालमत्तेवर ताण येतो आणि नुकसान होऊ शकते, अपघात होतात, वन्यजीवांना दुखापत होऊ शकते आणि जीवितहानी, पर्यावरणाची हानी होते आणि त्यामुळे पतंग उडवण्यासाठी अशा नायलॉन धाग्यांचा वापर टाळणे आवश्यक आहे.

४. ज्याअर्थी, दिवसेंदिवस नामशेष होत असलेल्या आणि दुर्मिळ आणि लुप्तप्राय प्रजाती म्हणून वर्गीकृत केलेल्या पक्ष्यांचे संरक्षण करणे इष्ट आहे.

५. त्याअर्थी, **मी, अकबर पठाण, पोलीस उप आयुक्त (अभियान)**, बृहन्मुंबई तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, मला कलम १६३, भारतीय नागरिक सुरक्षा संहिता, २०२३ नुसार बहाल केलेल्या अधिकारांव्दारे आदेश देतो की, बृहन्मुंबई स्थलसिमेत ३० दिवसांच्या कालावधीसाठी, म्हणजे दि. ११/०१/२०२५ ते ०९/०२/२०२५ पर्यंत प्लॅस्टिकपासून बनवलेल्या नायलॉन मांजा किंवा अशा कोणत्याही कृत्रिम पदार्थाच्या वापरामुळे पक्ष्यांना व माणसांना गंभीर इजा होतात अशा पदार्थाच्या वापराला, विक्रीला व साठवणुकीवर पतंग उत्सवाच्या दरम्यान बंदी घालण्यात येत आहे.

६. हा आदेश दि. ११/०१/२०२५ रोजीचे ००.०१ वा. पासून दि. ०९/०२/२०२५ रोजीचे २४.०० वा. पर्यंत पूर्वी मागे घेतल्याशिवाय लागू राहील

७. या आदेशाचे उल्लंघन करणारी कोणतीही व्यक्ती भारतीय न्याय संहिता, २०२३ च्या कलम २२३ अन्वये दंडनीय असेल.

८. सर्व संबंधितांना वैयक्तीकरित्या नोटीस बजावली जाऊ शकत नाही म्हणून हा आदेश याव्दारे एक तर्फी पारित करण्यात आला आहे. लोकांच्या माहितीसाठी प्रेसव्दारे आणि सर्व पोलीस ठाणे, सर्व विभागीय स.पो.आ., सर्व परिमंडळीय पो.उ.आ., महानगरपालिका प्रभाग, तहसील कार्यालयांच्या सूचना फलकावर चिकटवून प्रसिध्द केले जाईल.

सदरचा आदेश माझ्या सही शिक्यानिशी आज दिनांक 09 जानेवारी, २०२५ रोजी दिला आहे.

09.01.25

(अकबर पठाण)
पोलीस उप आयुक्त, (अभियान),
तथा कार्यकारी दंडाधिकारी
बृहन्मुंबई.

Scanned with CamScanner

CP/XI(6) /NYLON MANJA/163/ (1)2025

THE COMMISIONER OF POLICE GREATER MUMBAI
ORDER
(UNDER SECTION 163 OF THE BHARATIYA NAGARIK SURAKSHA SANHITA, 2023)

1. WHEREAS, it is observed every year that during the kite flying festival, injury is caused to people and birds on account of pucca thread made out of plastic or similar such synthetic material commonly known as **Nylon Manja**, these injuries many a times turn out to be fatal causing death of people and birds, and it is therefore desirable to protect people and birds from the fatal effects of the kite flying thread made out of nylon or plastic or synthetic thread,

2. AND WHEREAS, all these cut threads along with the kites remain on the land and because of the very long life of the plastic materials which are non–biodegradable in nature, they can cause damage to the ecology once they touch the soil strata, these threads continue to cause problems such as blockage of sewers, drainage lines, natural water ways such as rivers, streams, adverse effects on soil and waterways and cattle population caused by cutting or falling of such threads, suffocation of cows and other animals who ingest food items along with such nylon/plastic materials, and thus the impact of such plastic materials used for making threads is many and varied,

3. AND WHEREAS, extensive use of such synthetic thread which are non bio-degradable, often result in flash –over on the power lines and substations, which may cause power interruptions to consumers, straining and damaging of electrical assets, cause accidents, injuries to wildlife and loss of life, damage to environment and therefore it is necessary to prevent use of such nylon threads for kite flying,

4. AND WHEREAS, it is desirable to protect birds which are getting extinct day by day and classified as rare and endangered species. AND WHEREAS, in the **"MAKAR SANKRANTI"** kite festival, kite flying takes place in large scale all over Mumbai,

5. NOW THEREFORE,**I, Akbar Pathan, Dy. Commissioner of Police, (Operations), Greater Mumbai and Executive Magistrate,** vide powers conferred upon me u./sec 163 of the Bharatiya Nagarik Suraksha Sanhita, 2023, do hereby order, for the period of 30 days i.e. **11/01/2025 to 09/02/2025** , a ban on the use, sale and storage of the pucca threads commonly known as Nylon Manja made of the plastic or any such synthetic material which is likely to cause grievous injury to the birds as well as to human beings especially during the festivals where kite flying is played, in the jurisdiction of Brihanmumbai Police Commissionerate.

6. This order shall remain in force with effect from **00.01 hrs of 11/01/2025 till 24.00 hrs of 09/02/2025** unless withdrawn earlier.

7. Any person contravening this order shall be punishable under Section 223 of the Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023.

8. As the notice cannot be served individually to all concerned the order is hereby passed ex-parte. It shall be published for the information of public, through press and by affixing copies on the Notice Board of the police stations, Divisional ACsP, Zonal DCsP, Municipal Ward offices and by affixing copies at Tehsil and Ward offices

Given under my hand and seal this the 09th day of the January, 2025

Deputy Commissioner of Police (Operations) Brihan Mumbai

(Akbar Pathan)
Dy. Commissioner of Police (Operations).
and Executive Magistrate.
Greater Mumbai.

Scanned with CamScanner